
Inovační proces a vědu nelze smíchat do jedné nádoby, říká rektor UK Václav Hampl

---

Inovační proces a vědu nelze smíchat do jedné nádoby, říká rektor UK Václav Hampl

Složení vystupujících na tiskové konferenci pořádané 20. května 2010 v rámci Evropského fóra vědy a techniky bylo pestré stejně jako dotazy novinářů. Zahraniční akademickou půdu na setkání s médii zastupovala profesorka Karen Maex, prorektorka pro vědu, techniku a technologie Katholieke Universiteit Leuven (Belgie) a členka vedení Evropského institutu pro inovace a technologie, české vysoké školy reprezentoval profesor Václav Hampl, rektor Univerzity Karlovy, a vědu nositel Nobelovy ceny za fyziku Peter Grünberg.

Letošní Evropské fórum je věnováno univerzitám, jejich úloze a výzkumu. Česká hlava, organizátor vědeckého fóra, si nechala vypracovat studii o efektivitě výzkumu na českých vysokých školách. Z [této studie](#) zpracované Českým statistickým úřadem vyplývá, že od roku 2002 se do roku 2008 výdaje na VaV ve vysokoškolském sektoru prakticky zdvojnásobily, a to ze 4,62 mld. Kč v běžných cenách na 9,09 mld. Kč. Toto na první pohled nemalé číslo ovšem hned vypadá jinak, pokud se srovná s výdaji na vědu a vývoj (v roce 2008) úspěšné belgické Katholieke Universiteit Leuven, které činily 7,8 miliardy Kč.

Výzkum a vývoj na vysokých školách v ČR byl v roce 2008 financován z 91 procent z veřejných zdrojů, podnikatelské zdroje financovaly vysokoškolský výzkum z pouhých 0,6 %. To je opět velký rozdíl oproti zmiňované belgické univerzitě, kde ze soukromého sektoru přichází minimálně čtvrtina peněz. Další finance získává škola z ministerstva školství, ministerstva hospodářství či ministerstva pro výzkum a od Evropské unie – závisí to na typu výzkumu a části univerzity, v níž výzkum probíhá.

Pokud bychom vztáhli výdaje na VaV uskutečněné ve vysokoškolském sektoru k HDP, tak tento podíl vzrostl z 0,19 % v roce 2002 na 0,25 % v roce 2008. V posledních třech letech pak tento podíl už zůstává stejný.

Profesorka Karen Maex také médiím představila systém udělování patentů na univerzitě v Lovani, kde existuje speciální odborná komise, která vytváří portfolia pro patenty. Patenty jsou totiž velice drahé, proto je nutné jejich udělení pečlivě zvažovat, aby se pro ně našlo uplatnění v praxi. „Současně se musí rovnou určit, kdo bude mít práva na duševní vlastnictví, a pokud bude z patentu finanční výnos, tak jak bude rozdělen,“ vysvětlila Karen Maex.

V české vědě je ovšem za udělení patentu přidělen velký počet bodů, a to „díky“ novému systému hodnocení vědeckých výsledků, tzv. kafemlejneku. „Vědci ovšem takový přístup kritizují, neboť většina univerzitních patentů není využitelná v praxi,“ řekl Stanislav Štěpánek, ředitel projektu Česká hlava, který setkání s novináři moderoval.

Na toto téma navázal i rektor UK Václav Hampl, podle nějž je jedním z velkých českých problémů posledních let smíchání inovačního procesu a vědy z hlediska financování do jedné nádoby. „Protože hodnotit vědu, její výkony a kvalitu je velice obtížné, stejně jako hodnotit inovace. Každé ovšem vyžaduje zvláštní metodiku. Proto myslím, že je čas začít toto napravovat,“ doplnil rektor.

Profesor Peter Grünberg získal Nobelovu cenu za fyziku v roce 2007 společně se svým kolegou z pařížské univerzity Albertem Fertem. V roce 1988 oba vědci, nezávisle na sobě, objevili úplně nový fyzikální jev, jemuž fyzikové říkají gigantická magnetorezistence, neboli obří změna odporu s přiloženým magnetickým polem. Objev gigantické magnetorezistence totiž znamenal revoluci v ukládání dat. Díky GMR se do počítačů, MP3 přehrávačů a digitálních kamer vejde dříve nemyslitelné množství dat.

(Lucie Kettnerová)